

KAZANÇLARI BASİT USULDE TESPİT EDİLEN MÜKELLEFLERDE GELİR VERGİSİ İSTİSNASI REHBERİ

Ayrıntılı Bilgi İçin;

www.gib.gov.tr

Bu Rehber, yayım tarihinde yürürlükte olan mevzuat dikkate alınarak hazırlanmıştır.

Mevzuat bilgilerine ve güncel haberlere, Başkanlığımız;

- İnternet sayfasından,
- Doğrulanmış ve resmi sosyal medya hesaplarından,
- e-Posta bilgilendirme sisteminden,

ulaşabilirsiniz.

Mükellef Hizmetleri Daire Başkanlığı

Őubat / 2022

Yayın No: 426

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ.....	5
A. KAZANÇLARI BASİT USULDE TESPİT EDİLEN MÜKELLEFLER.....	5
1. Basit Usulde Ticari Kazancın Tespiti.....	6
2. Basit Usulde Tespit Olunan Kazançlarda Gelir Vergisi İstisnası.....	7
3. Basit Usule Tabi Olmanın Şartları.....	8
3.1. Genel Şartlar.....	8
3.2. Özel Şartlar.....	9
4. Basit Usulden Yararlanamayacak Olanlar.....	11
4.1. Bakanlar Kurulu Kararları ile Gerçek Usulde Vergilendirme Kapsamına Alınan Mükellefler.....	12
5. Ortaklıklarda Basit Usule Tabi Olmanın Şartları.....	15
6. Basit Usulden Gerçek Usule Geçiş.....	15
7. Gerçek Usulden Basit Usule Geçiş.....	16
8. Basit Usulde Tespit Olunan Kazançlarda Özellik Gösteren Durumlar	18
B. KAZANÇLARI BASİT USULDE TESPİT OLUNAN MÜKELLEFLERDE DEFTER-BEYAN SİSTEMİ.....	19
C. BASİT USULE TABİ MÜKELLEFLERE İLİŞKİN DİĞER HUSUSLAR.....	21
1. Yıllık Beyanname Verilmemesi.....	21
2. Bildirim Yükümlülüğü.....	21
2.1. İşe Başlama.....	22
2.2. Değişiklikler (Adres Değişikliği, İş Değişikliği, İşletmede Değişiklik).....	22
2.3. İş Bırakma.....	22
3. Belge Düzeni.....	23
3.1. Kullanılacak Belgeler.....	23

İÇİNDEKİLER

3.2. Belge Temini.....	23
3.3. Belge Düzenlenmesinde Uyulacak Esaslar.....	24
3.4. Belgelerin İptali.....	24
3.5. Kayıtların Tutulması.....	25
3.6. İktisadi Kıymetlerin Satışında Belge Düzenlenmesi.....	25
3.7. Sahte veya Muhteviyatı İtibarıyla Yanıltıcı Belge Düzenlediği veya Kullandığı Tespit Edilen Mükelleflerin Durumu.....	26
4. Muhafaza ve İbraz Yükümlülüğü.....	26
5. Tevsik Zorunluluğu.....	27
6. Ödeme Kaydedici Cihaz Kullanılması.....	27
7. Basit Usule Tabi Mükelleflerin Yanında Çalışan Ücretlilerin Durumu.....	28
8. İşyerinin Kira Olması Halinde Kira Ödemesi.....	29
9. Kazançları Basit Usulde Tespit Edilen Mükelleflerde Katma Değer Vergisi Uygulaması.....	30

GİRİŞ

Bu Rehberde, basit usulde ticari kazancın tespiti, basit usule tabi mükelleflere sağlanan avantaj ve kolaylıklar, basit usulde gelir vergisi istisnası, basit usule tabi olmanın genel ve özel şartları, basit usulden yararlanamayacak olanlar ile basit usule tabi olanların uyması gereken diğer yükümlülükleri konularında açıklamalar yer almaktadır.

A. KAZANÇLARI BASİT USULDE TESPİT EDİLEN MÜKELLEFLER

Gelir Vergisi Kanunu'na göre ticaret ve sanat erbabı, kazancın tespit usulü bakımından ikiye ayrılmaktadır.

- Basit usulde ticari kazanç elde edenler
- Gerçek usulde (bilanço ve işletme hesabı esası) ticari kazanç elde edenler

Kazançları basit usulde tespit edilen mükelleflere, gerçek usulde vergilendirilen mükelleflerden farklı olarak bir takım kolaylıklar sağlanmıştır.

Kazançları Basit Usulde Tespit Edilen Mükelleflere Sağlanan Avantaj ve Kolaylıklar

- Kazançları basit usulde tespit edilen mükelleflerin ticari kazançları gelir vergisinden istisnadır.
- Basit usule tabi olan mükelleflerin ticari kazançları için yıllık gelir vergisi beyannamesi verilmez, diğer gelirler nedeniyle (gayrimenkul sermaye iradı, menkul sermaye iradı, vb.) verilecek yıllık gelir vergisi beyannamesine de bu kazançlar dâhil edilmez.

- Kazançları basit usulde tespit edilen mükellefler tarafından defter tutulmaz. Alınan ve verilen belgelerin kayıtları "aracılık ve sorumluluk sözleşmesi" düzenlenen meslek odası veya meslek mensupları aracılığıyla Defter-Beyan Sistemi üzerinden tutulur.
- Vergi tevkifatı yapılmaz ve muhtasar ve prim hizmet beyannamesi verilmez (Ancak 5510 sayılı Kanun'a göre sigortalı çalışanları bildirmekle yükümlü olanlar, muhtasar ve prim hizmet beyannamesi vermek zorundadırlar.).
- Geçici vergi beyannamesi verilmez ve geçici vergi ödenmez.
- Kazançları basit usulde tespit edilen mükelleflerin teslim ve hizmetleri KDV'den istisna edilmiş olup, bu mükellefler tarafından KDV Beyannamesi verilmeyecektir.

1. Basit Usulde Ticari Kazancın Tespiti

Basit usulde ticari kazanç, bir hesap dönemi içinde elde edilen hasılat ile giderler ve satılan malların alış bedelleri arasındaki müspet farktır. Bu fark, faaliyetle ilgili olarak alınması ve verilmesi mecburi olan alış ve giderler ve hâsılatlara ilişkin belgelerde yazılı tutarlara göre hesaplanır.

Kazancın bu şekilde tespiti sırasında emtia ticareti ile uğraşanlarca;

- Hesap dönemi sonundaki emtia mevcudunun değeri hâsılatla,
- Hesap dönemi başındaki emtia mevcudunun değeri giderlere,

ilave edilir. Ancak, kullanılan sabit kıymetler gider yazılmaz ve üzerlerinden amortisman hesaplanmaz.

Kazançları basit usulde tespit edilen mükelleflerin defter tutma yükümlülükleri bulunmamaktadır.

Basit usule tabi mükellefler, kazancın tespiti ve Vergi Usul Kanunu'nun defter tutma hükümleri hariç bildirme, vesikalar, muhafaza, ibraz, diğer ödevler, ceza hükümleri ile bu Kanun ve diğer kanunlarda yer alan ikinci sınıf tüccarlar hakkındaki hükümlere tabidirler.

2. Basit Usulde Tespit Olunan Kazançlarda Gelir Vergisi İstisnası

14.10.2021 tarihli ve 7338 sayılı Kanun'la, Gelir Vergisi Kanunu'na eklenen mükerrer 20/A maddesi ile basit usule tabi mükelleflerin ticari kazançları gelir vergisinden istisna edilmiştir. Basit usule tabi mükellefler, istisna kapsamındaki bu kazançlar için yıllık beyanname vermeyecek ve diğer gelirler dolayısıyla beyanname vermeleri halinde de bu kazançlarını beyannameye dâhil etmeyeceklerdir. Söz konusu istisna, 01.01.2021 tarihinden itibaren elde edilen kazançlara uygulanmak üzere yürürlüğe girdiğinden basit usule tabi mükelleflerin 2021 yılında elde ettiği ticari kazançları da bu istisna kapsamındadır.

7338 sayılı Kanun'la 193 sayılı Kanun'a eklenen mükerrer 20/A maddesi ile basit usule tabi mükelleflerin elde ettikleri ticari kazançları gelir vergisinden istisna edilmiş olup, kazancın tespiti, belge düzeni, kayıtların tutulması uygulaması ve mükellefiyetle ilgili diğer ödevlerin yerine getirilmesi hususlarında herhangi bir değişiklik yapılmamıştır. Dolayısıyla, basit usule tabi mükellefler; kazanç tespiti, kayıtlarının tutulması, belge düzeni ve mükellefiyetleri ile ilgili diğer yükümlülüklerini, mevcut mevzuat hükümleri kapsamında yerine getirmeye devam edeceklerdir.

Ticari kazançları basit usulde tespit edilmekte iken, 193 sayılı Kanun'un 47'nci ve 48'inci maddelerinde yer alan şartları ihlal eden mükelleflerin ticari kazançları, izleyen takvim yılı başından itibaren gerçek usulde vergilendirileceğinden, bu mükellefler şartların ihlal edildiği yıl için de söz konusu istisnadan yararlanabileceklerdir.

Takvim yılı içinde basit usulden gerçek usule geçen mükellefler, gerçek usule geçtikleri tarihe kadar elde ettikleri kazançları için istisnadan yararlanacak, bu tarihten sonra ise söz konusu istisnadan yararlanamayacaklardır.

Örnek 1: Kuaförlük faaliyetinde bulunan ve öteden beri basit usule tabi olan Mükellef (A), 2021 yılında elde ettiği kazancı dolayısıyla basit usulde tespit olunan kazançlarda gelir vergisi istisnasından yararlanacaktır. Mükellef (A), elde ettiği bu kazancı için beyanname vermeyecek olup başkaca bir geliri dolayısıyla beyanname vermesi halinde de bu kazancını beyannamesine dâhil etmeyecektir.

3. Basit Usule Tabi Olmanın Şartları

Gelir Vergisi Kanunu'nun 47'nci ve 48'inci maddelerinde yer alan genel ve özel şartları topluca taşıyanların ticari kazançları basit usulde tespit olunur.

3.1. Genel Şartlar

1. Kendi işinde bilfiil çalışmak veya bulunmak (işinde yardımcı işçi ve çırağ kullanmak, seyahat, hastalık, ihtiyarlık, askerlik, tutukluluk ve hükümlülük gibi zaruri ayrılmalar dolayısıyla geçici olarak bilfiil işinin başında bulunmamak bu şartı bozmaz. Ölüm halinde, iş sahibinin dul eşi veya küçük çocukları namına işe devam bulunduğu takdirde, bunların bilfiil işin başında bulunup bulunmamalarına bakılmaz.),

2. İşyeri mülkiyetinin iş sahibine ait olması halinde emsal kira bedeli, kiralanmış olması halinde yıllık kira bedeli toplamının;

- Büyükşehir belediye sınırları içinde 2021 takvim yılı için 12.000 TL'yi aşmaması, (2022 takvim yılı için 16.000 TL)
- Diğer yerlerde 2021 takvim yılı için 7.600 TL'yi aşmaması, (2022 takvim yılı için 10.000 TL)

gerekmektedir.

3. Ticari, zirai veya mesleki faaliyetler dolayısıyla gerçek usulde gelir vergisine tabi olmamak.

3.2. Özel Şartlar

1. Satın aldıkları malları olduğu gibi veya işledikten sonra satanların:

- Yıllık alımları tutarının 2021 takvim yılı için 150.000 TL'yi aşmaması (2022 takvim yılı için 200.000 TL) veya
- Yıllık satışları tutarının 2021 takvim yılı için 240.000 TL'yi aşmaması (2022 takvim yılı için 320.000 TL),

2. (1) numaralı bentte yazılı olanların dışındaki işlerle uğraşanların bir yıl içinde elde ettikleri gayrisafi iş hâsılatının;

- 2021 takvim yılı için 76.000 TL'yi aşmaması (2022 takvim yılı için 100.000 TL),

3. (1) ve (2) numaralı bentlerde yazılı işlerin birlikte yapılması halinde, yıllık satış tutarı ile iş hasılatı toplamının;

- 2021 takvim yılı için 150.000 TL'yi aşmaması (2022 takvim yılı için 200.000 TL),

gerekmektedir.

4. Kâr hadleri emsallerine göre düşük olarak tespit edilmiş bulunan emtia için özel hadler

Milli Piyango bileti, akaryakıt, şeker ve bunlar gibi kâr hadleri emsallerine nazaran bariz şekilde düşük olarak tespit edilmiş bulunan emtia için, (1) ve (3) numaralı sıralarda yazılı hadler yerine ilgili Bakanlıkların görüşü alınmak suretiyle, Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirlenecek alım satım hadleri uygulanır.

Buna göre, anılan maddelerin ticaretini yapan mükelleflerin 2022 takvim yılında da basit usulden yararlanabilmeleri için alış, satış veya hasılatlarının 31.12.2021 tarihi itibarıyla 317 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliği'nde belirtilen aşağıdaki hadleri aşmaması gerekmektedir.

Emtianın Cinsi	Büyükşehir Belediye Sınırları Dışında Kalan Yerlerde		Büyükşehir Belediye Sınırları İçinde Kalan Yerlerde	
	Yıllık Alım Ölçüsü (TL)	Yıllık Satış Ölçüsü (TL)	Yıllık Alım Ölçüsü (TL)	Yıllık Satış Ölçüsü (TL)
Değerli Kâğıt	340.000	380.000	420.000	490.000
Şeker –Çay	250.000	340.000	320.000	400.000
Milli Piy.Bil., Hemen Kazan, Süper Toto vb.	250.000	340.000	320.000	400.000
İçki (Bira ve Şarap Hariç) –İspirto– Sigara–Tütün	250.000	340.000	320.000	400.000
Akaryakıt (LPG hariç)	380.000	400.000	490.000	570.000

Belirtilen bu malların alım satımı ile uğraşanlar hakkında, basit usulün özel şartları bakımından yukarıdaki hadler dikkate alınmak suretiyle, 02.05.1982 tarihli ve 17682 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 136 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliği’ndeki hesaplamalar doğrultusunda işlem yapılacaktır.

Örnek 2: Bartın ilinde öteden beri manavlık faaliyetinde bulunan ve kazançları basit usulde tespit olunan Mükellef (B)’nin bu faaliyeti dolayısıyla 01.01.2021 – 31.12.2021 tarihleri arasında yapmış olduğu alımlarının tutarı 145.000 TL, satışlarının tutarı 235.000 TL’dir. Mükellefin işyeri kira tutarı ise 01.01.2021 tarihi itibarıyla yıllık 7.500 TL’dir.

2021 yılında basit usule tabi mükellefler için belirlenen yıllık alım haddi 150.000 TL, yıllık satış haddi 240.000 TL, kira bedeli ise 7.600 TL’dir. Buna göre; manavlık faaliyetinde bulunan Mükellef (B)’nin yıllık alım ve satım tutarı ile kira bedeli, belirtilen sınırları aşmadığından dolayı 2022 yılında da kazançları basit usulde tespit edilmeye devam edecek olup mükellef gelir vergisi istisnasından yararlanabilecektir.

4. Basit Usulden Yararlanamayacak Olanlar

1. Kollektif şirket ortakları ile komandit şirketlerin komandite ortakları.
2. İkrazat (ödünç para verme) işleriyle uğraşanlar.
3. Sarraflar ile kıymetli maden ve mücevherat alım satımı ile uğraşanlar.
4. Gelir Vergisi Kanunu’nun 94’üncü maddesinin birinci fıkrasında sayılan kişi ve kurumlara karşı inşaat ve onarma işini taahhüt edenler ile bu mükelleflere karşı derece derece taahhütte bulunanlar.

5. Sigorta prodüktörleri.
6. Her türlü ilan ve reklam işleriyle uğraşanlar veya bu işlere tavassut (aracılık) edenler.
7. Gayrimenkul ve gemi alım satımı ile uğraşanlar.
8. Tavassut (aracılık) işi yapanlar (dayıbaşılar hariç).
9. Maden işletmeleri, taş ve kireç ocakları, kum ve çakıl istihsal yerleri, tuğla ve kiremit harmanları işletenler.
- 10.Şehirlerarası yük ve yolcu taşımacılığı yapanlar ile treyler, çekici ve benzerlerinin sahip veya işleticileri (Yapısı itibarıyla sürücüsünden başka on dört ve daha aşağı oturma yeri olan ve insan taşımaya mahsus motorlu kara taşıtları ile yolcu taşıyanlar hariç).
- 11.Cumhurbaşkanınca kararlaştırılan iş grupları, sektörler, il ve ilçeler, büyükşehir belediyeleri dâhil olmak üzere il ve ilçelerin belediye sınırları (mücavir alanlar dâhil), belediyelerin nüfusları, yöreler itibarıyla veya sabit bir işyerinde faaliyette bulunulup bulunulmadığına göre gerçek usulde vergilendirilmesi gerekli görülenler.

4.1. Bakanlar Kurulu Kararları ile Gerçek Usulde Vergilendirme Kapsamına Alınan Mükellefler

● 95/6430 Sayılı BKK ile Gerçek Usulde Vergilendirme Kapsamına Alınan Mükellefler

95/6430 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile büyükşehir belediyesi olan illerin (Erzurum, Diyarbakır, Sakarya ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile Büyükşehir Belediyesi sınırları içerisine alınan yerlerden, yeni bağlanan mahallelerle birlikte 2000 yılı genel nüfus sayımındaki nüfusu 30.000'den az olan yerler ile 6360 sayılı On Dört

İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun kapsamında büyükşehir belediyesi kurulan ve büyükşehir belediyesi sınırları içerisinde alınan yerler hariç) mücavir alan sınırları dâhil olmak üzere büyükşehir belediye sınırları içinde aşağıda belirtilen faaliyetleri yapan mükellefler, gerçek usulde vergilendirilme kapsamına alınmıştır.

- a. Her türlü emtia imalatı ile uğraşanlar
- b. Her türlü emtia alım-satımı ile uğraşanlar
- c. İnşaat ile ilgili her türlü işlerle uğraşanlar
- d. Motorlu taşıtların her türlü bakım ve onarım işleriyle uğraşanlar
- e. Lokanta ve benzeri hizmet işletmelerini işletenler
- f. Eğlence ve istirahat yerlerini işletenler

Bu mükellefler, basit usulden yararlanmaya ilişkin genel ve özel şartları taşıyıp taşımadıklarına bakılmaksızın gerçek usulde vergilendirileceklerdir.

Gelir Vergisi Kanunu'nun 9'uncu maddesinde yer alan esnaf muaflığına ilişkin şartları topluca taşıyanlar, 95/6430 sayılı BKK kapsamına girmediklerinden, esnaf muaflığından yararlanabilmektedirler.

- **8/5521 Sayılı BKK ile Gerçek Usulde Vergilendirme Kapsamına Alınan Mükellefler**

Zirai mahsul satın alarak bu mahsulleri kısmen veya tamamen tüketici dışında kalanlara satan ticaret erbabı 01.01.1983 tarihinden itibaren gerçek usulde vergilendirme kapsamına alınmışlardır. Canlı hayvan alım-satımı faaliyeti anılan Kararname kapsamında değerlendirildiğinden, bu şekilde faaliyette bulunan mükellefler gerçek usulde vergilendirilecektir. Zirai mahsulün toptancı hallerinden veya ticari faaliyette bulunan sebze komisyoncularından sonraki teslim aşamaları 8/5521 sayılı Kararname kapsamı dışındadır.

- **92/2683 Sayılı BKK ile Gerçek Usulde Vergilendirme Kapsamına Alınan Mükellefler**

Her türlü televizyon, video, radyo, teyp, müzik seti, disk-çalar, kamera, bilgisayar, soğutucu, çamaşır ve bulaşık makinesi, elektrikli süpürge, elektronik müzik aletleri, elektrikli dikiş makinesi ile elektrikle çalışan benzeri eşyaların alım-satımı ve üretimi ile uğraşan mükellefler 92/2683 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile gerçek usulde vergilendirme kapsamına alınmışlardır. Kararda yazılı malların yanında, diğer mal ve hizmetleri satan mükellefler de gerçek usulde vergilendirilmektedir.

Bakanlar Kurulu Kararı'nda belirtilen "elektrikle çalışan benzeri eşyalar" ibaresinden, doğrudan elektrik enerjisiyle çalışan veya elektrikle şarj edildikten sonra çalışan emtianın anlaşılması gerekmektedir. Bu Kararda belirtilen emtianın alım-satımı yoluyla ticaretinin yapılmasında, eski, yeni veya kullanılmış olma ayrımına gidilmeksizin, Kararda yer alan emtiaların ticaretini yapanlar ile belirtilen işlerle uğraşan bütün mükellefler kapsama girmektedir.

Örnek 3: Kırşehir ilinde bilgisayar alım-satımı faaliyetinde bulunan Mükellef (C)'nin bu faaliyeti, 92/2683 sayılı Kararname kapsamında kaldığından bu mükellef gerçek usulde vergilendirilecektir.

5. Ortaklıklarda Basit Usule Tabi Olmanın Şartları

Ortaklıkların basit usule tabi olup olmadığının tespitinde, iş hacmi ölçüleri ile yıllık kira bedelleri toplu olarak dikkate alınır. Ortaklıklarda, ortakların birinin gerçek usule tabi olması diğer ortakları da gerçek usule tabi hale getirir.

Aynı işte ortak olarak çalışanlar hakkında, Gelir Vergisi Kanunu'nda belirtilen yıllık kira bedeli ve iş hacmi ölçüleri toplu olarak değerlendirilir.

6. Basit Usulden Gerçek Usule Geçiş

Basit usulün şartlarına haiz olanlardan, bu usulden yararlanmak istemediklerini yazı ile bildirenler dilekçelerinde belirttikleri tarihten veya izleyen takvim yılı başından, yeni işe başlayanlar ise işe başlama tarihinden itibaren gerçek usulde vergilendirileceklerdir.

Örnek 4: Eskişehir Büyükşehir Belediyesi sınırları içinde kuaförlük yapan ve kazançları basit usulde tespit edilen Mükellef (D), vergi dairesine verdiği dilekçe ile 12.08.2021 tarihinden itibaren gerçek usulde vergilendirme talebinde bulunmuştur. Mükellef (D), dilekçesinde belirttiği tarihten (12.08.2021) itibaren gerçek usulde vergilendirilecektir.

Basit usule tabi olmanın şartlarından herhangi birini takvim yılı içinde kaybedenler, ertesi takvim yılı başından itibaren gerçek usulde vergilendirilirler.

Diğer taraftan, Gelir Vergisi Kanunu'nun 51'inci maddesi kapsamındaki faaliyetlere başlayan mükellefler, bu faaliyetlerine başladıkları tarihten itibaren gerçek usulde vergilendirilecek olup, ticari kazançlarının basit usulde tespit edilmesi mümkün değildir.

Sahte veya muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belge düzenledikleri veya kullandıkları tespit edilenler, bu hususun kendilerine tebliğ tarihini takip eden aybaşından itibaren gerçek usulde vergilendirilirler.

Sahte veya muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belge düzenledikleri tespit edilenlerin kazançları hiçbir suretle basit usulde tespit edilmez.

7. Gerçek Usulden Basit Usule Geçiş

Gerçek usulde vergilendirilen mükelleflerin;

- **Gelir Vergisi Kanunu'nda yazılı genel şartları topluca taşıması,**
- **Arka arkaya iki hesap dönemi iş hacminin özel şartlarda belirtilen hadlerden düşük olması,**
- **Yazılı talepte bulunması,**

halinde, bu şartların gerçekleşmesini takip eden takvim yılından başlayarak basit usule geçmeleri mümkün bulunmaktadır. Gerçek usulde vergilendirilen mükellefler, bu şartın gerçekleşmesini izleyen yılın Ocak ayının başından otuz birinci günü akşamına kadar yazılı olarak bağlı oldukları vergi dairesine başvurmaları durumunda basit usule geçebileceklerdir. Bu uygulama kapsamında, 01.01.2022 tarihinden itibaren gerçek usulden basit usule geçmeye ilişkin şartların tespitine ve iki yıllık sürenin hesabına 01.01.2020 tarihinden itibaren başlanacaktır.

Söz konusu mükelleflerin, anılan Kanun'un 51'inci maddesinde belirtilen faaliyetlerde bulunmaması ve diğer şartları da topluca taşımaları gerekmektedir.

Örnek 5: Bursa ilinde marangozluk faaliyeti nedeniyle öteden beri gerçek usulde vergilendirilen mükellef (E)'nin 2020 ve 2021 yıllarında elde ettiği iş hâsılatı, ilgili yıllar için Gelir Vergisi Kanunu'nun 48'inci maddesinde yer alan hâsılat haddinin altında gerçekleşmiştir. Mükellef (E)'nin, diğer şartları da topluca taşıması ve 2022 yılının Ocak ayı içinde bağlı bulunduğu vergi dairesine yazılı olarak başvurması kaydıyla, 01.01.2022 tarihinden itibaren basit usulden yararlanması mümkündür.

Gerçek usulde vergilendirilmekte iken basit usule geçen mükelleflerin, ellerinde bulunan belgeleri 283 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliği'ndeki (3.5 bölümü) açıklamalar doğrultusunda iptal ettirmeleri gerekmektedir.

Ayrıca, gerçek usule tabi mükellefler ile basit usule tabi olmanın şartlarını kaybeden mükelleflerin; kendi istekleriyle işlerini terk etmeleri ya da eş ve/veya çocuklarına devretmeleri hallerinde terk veya devir tarihini takip eden yılın başından itibaren iki yıl geçmedikçe basit usule dönmeleri mümkün değildir. Söz konusu iki yıllık sürenin nasıl hesaplanacağına ilişkin açıklamalar 283 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliği'nde (3.4 bölümü) yer almaktadır.

Gerçek usulde vergilendirmeden basit usule geçiş ile ilgili ayrıntılı açıklamalar, 283 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliği ve 93 Sıra No.lu Gelir Vergisi Sirküleri'nde yapılmıştır.

Örnek 6: Mükellef (F), gerçek usulde gelir vergisi mükellefi iken faaliyetini 08.06.2020 tarihinde terk etmiştir. Mükellef, 2021 yılında basit usule tabi olmanın şartlarını taşıyan mükellef (G) ile ortak olarak kantin işletmeciliği faaliyetine başlamak istemektedir.

Mükellef (F)'nin gerçek usulde vergilendirildiği faaliyetini terk ettiği tarihi takip eden takvim yılı başından itibaren iki yıl sonra, diğer bir ifadeyle 01.01.2023 tarihinden itibaren diğer şartları da topluca taşıması kaydıyla basit usulden yararlanması mümkün bulunmaktadır. Bu nedenle anılan tarihten önce (01.01.2023) faaliyete başlaması halinde kendisi ve ortağının ticari kazançlarının gerçek usulde tespit edilmesi gerekmektedir.

8. Basit Usulde Tespit Olunan Kazançlarda Özellik Gösteren Durumlar

- Basit usule tabi mükelleflerin birden fazla araçla veya birden fazla işyerinde ticari faaliyette bulunmaları, Gelir Vergisi Kanunu'nun 47'nci maddesinde yazılı "kendi işinde bilfiil çalışmak veya bulunmak" şartının ihlali anlamına geleceğinden, bu şekilde faaliyette bulunan mükelleflerin basit usulden yararlanmaları mümkün bulunmamaktadır.
- Gerçek usulde vergilendirilmekte iken işini terk eden mükellefler ile basit usulün şartlarını kaybedenlerden gerçek usulde vergilendirilmeye başlamadan önce işini terk eden mükellefler, terk tarihini takip eden yılın başından itibaren iki yıl geçmedikçe basit usule dönemmezler. Bu hüküm, işin eş veya çocuklara devri halinde de uygulanır.

B. KAZANÇLARI BASİT USULDE TESPİT OLUNAN MÜKELLEFLERDE DEFTER-BEYAN SİSTEMİ

Basit usule tabi olan mükellefler; 01.01.2018 tarihinden itibaren defter-beyan sistemini kullanmak zorundadırlar. Sistem ile kayıtlarını elektronik ortamda tutabilecekler, bildirim ve dilekçeleri elektronik ortamda verebileceklerdir.

Basit usule tabi olan mükelleflerin, sistemi kullanmaya başlayacakları takvim yılından önceki ayın son gününe kadar (bu gün dâhil) www.defterbeyan.gov.tr adresi üzerinden veya gelir vergisi yönünden bağlı buldukları vergi dairesi aracılığıyla başvuru yapmaları gerekmektedir.

Basit usule tabi mükellefler başvurularını;

- Kendileri,
- Aralarında 486 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği'nin ekinde (Ek:1) yer alan "Defter-Beyan Sistemi Kullanımı Aracılık ve Sorumluluk Sözleşmesi (Meslek Odaları ile Kazançları Basit Usulde Tespit Edilen Üyeleri İçin)" düzenledikleri meslek odaları,
- 340 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ekinde yer alan "Elektronik Beyanname Gönderme Aracılık ve Sorumluluk Sözleşmesi" imzaladıkları meslek mensupları,

aracılığıyla yapabileceklerdir.

Yeni mükellefiyet tesis ettiren basit usul mükellefleri; kendileri veya yukarıda belirtildiği şekilde aracılık ve sorumluluk yetkisi verdiği meslek mensupları ya da meslek odaları aracılığıyla işe başlama bildiriminin verildiği günü izleyen yedinci iş günü mesai saati sonuna kadar gelir vergisi yönünden bağlı oldukları vergi dairesine başvuru yapacaklardır. Söz konusu başvuru işe başlama bildiriminin verildiği günü izleyen yedinci iş gününün sonuna (saat 23.59'a) kadar www.defterbeyan.gov.tr adresi üzerinden de yapılabilecektir.

Basit usule tabi mükelleflerden;

- Sahte veya muhteviyatı itibariyle yanıltıcı belge düzenlediği veya kullandığı tespit edilenlerin, bu hususun kendilerine tebliğ edildiği tarihi takip eden aybaşından önce,
- Mevcut işine Gelir Vergisi Kanunu'nun 51'inci maddesinde belirtilen faaliyetleri ilave edenlerin, bu faaliyetlere ilişkin işe başlama bildiriminin verildiği günü izleyen yedinci iş günü sonuna kadar,
- Gerçek usulde vergilendirilmekte iken Gelir Vergisi Kanunu'nun 46'ncı maddesinde yer alan düzenleme gereği basit usule tabi olmayı yazı ile talep eden mükelleflerin ise, anılan maddede belirtilen şartların gerçekleştiği takvim yılının son gününe (bu gün dâhil) kadar,

kendileri veya aracılık ve sorumluluk yetkisi verdiği meslek odası veya meslek mensupları aracılığıyla www.defterbeyan.gov.tr adresi üzerinden elektronik ortamda veya gelir vergisi yönünden bağlı oldukları vergi dairesine başvuru yapmaları gerekmektedir.

Sisteme, İnteraktif Vergi Dairesi (<https://ivd.gib.gov.tr>) ya da vergi dairelerinden alınan "kullanıcı kodu" ve "şifre" bilgileri ile www.defterbeyan.gov.tr adresi üzerinden giriş yapılacaktır.

Kazançları basit usulde tespit edilen mükelleflerin, alış ve giderleri ile satış ve hasılatlarına ilişkin üçer aylık kayıtları, izleyen ayın sonuna kadar Defter Beyan Sistemine kaydetmeleri gerekmektedir.

Defter-Beyan Sistemine ilişkin 486 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği'nde ayrıntılı açıklamalar yapılmıştır.

C. BASİT USULE TABİ MÜKELLEFLERE İLİŞKİN DİĞER HUSUSLAR

1. Yıllık Beyanname Verilmemesi

Gelir Vergisi Kanunu'na 7338 sayılı Kanun ile eklenen mükerrer 20/A maddesine göre; kazançları basit usulde tespit olunan ticaret ve sanat erbabının, 01.01.2021 tarihinden itibaren elde ettikleri ticari kazançları gelir vergisinden istisna edilmiştir. Böylece basit usule tabi olan mükellefler 2021 yılı ticari kazançları üzerinden 2022 yılında yıllık gelir vergisi beyannamesi vermeyeceklerdir. Diğer gelirleri nedeniyle (gayrimenkul sermaye iradı, menkul sermaye iradı, vb.) 2022 yılı Mart ayında verilecek yıllık gelir vergisi beyannamesine de bu kazançlarını dâhil etmeyeceklerdir.

2. Bildirim Yükümlülüğü

Basit usule tabi mükelleflerin vergi dairesine bildirmek zorunda oldukları hususlar şunlardır:

- İşe başlama,
- Değişiklikler (adres değişikliği, iş değişikliği, işletmede değişiklik),
- İş bırakma.

Basit usule tabi mükellefler işe başlama, adres, iş veya işyerlerinde meydana gelen değişiklikler ile işi bırakma bildirimlerini İnteraktif Vergi Dairesi aracılığıyla (ivd.gib.gov.tr) ve İnteraktif Vergi Dairesi Mobil uygulamasını kullanarak sistem üzerinden yapabilirler.

2.1. İşe Başlama

İşe başlama bildirimini basit usule tabi mükellef tarafından imzalanarak kendilerince veya Avukatlık Kanunu'na göre ruhsat almış avukatlar veya 3568 sayılı Kanun'a göre yetki almış meslek mensuplarınca işe başlama tarihinden itibaren 10 gün içinde ilgili vergi dairesine yapılır.

İşe başlama bildiriminin, serbest muhasebeci, serbest muhasebeci mali müşavir veya yeminli mali müşavirler aracılığıyla düzenlenmesi halinde, bildirim bu kişiler tarafından da ayrıca kaşe/mühür basılmak suretiyle imzalanır.

Mükellefiyet tesisi işlemleri için, İşe Başlama/Bırakma Bildirimiyle birlikte gerekli kontrol ve teyit işlemlerinin yapılabilmesi amacıyla nüfus cüzdanının aslının vergi dairesi personeline ibraz edilmesi, işyeri bilgilerinin İşe Başlama/Bırakma Bildiriminde yer alan ilgili alanlara yazılması yeterlidir.

2.2. Değişiklikler (Adres Değişikliği, İş Değişikliği, İşletmede Değişiklik)

Mükellefler adres, iş veya işyerlerinde meydana gelen değişiklikleri, değişikliğin meydana geldiği tarihten itibaren 1 ay içerisinde dilekçeyle bağlı oldukları vergi dairesine bildirmek zorundadırlar.

2.3. İş Bırakma

Vergiye tabi olmayı gerektiren muamelelerin tamamen durdurulması ve sona ermesi işi bırakmayı ifade eder. Mükelleflerden işi bırakanların, bu durumu 1 ay içerisinde vergi dairesine bildirmesi gerekmektedir.

Gerçek kişilerde ölüm işi bırakma hükmünde olup, ölüm halinde mirası reddetmemiş mirasçılar tarafından bildirimde bulunulması gerekir. Mirasçılardan herhangi birinin ölümü bildirmesi diğer mirasçıları bu ödevden kurtarır.

3. Belge Düzeni

3.1. Kullanılacak Belgeler

Kazançları basit usulde tespit edilen mükellefler, hasılatları ile ilgili olarak, Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre fatura, perakende satış vesikaları ve ilgili mevzuatta sayılan diğer belgeleri düzenlemek ve kullanmak zorundadırlar. Aynı zamanda kendilerine yapılan mal ve hizmet teslimleri için fatura, müstahsil makbuzu, gider pusulası ve Vergi Usul Kanunu gereğince uygun olan diğer belgeleri almak zorundadırlar.

Mükellefler, vergi matrahlarının tespiti ile ilgili giderlerini belgelendirmeye mecburdurlar.

3.2. Belge Temini

- Basit usule tabi mükelleflerin kullandıkları belgeler ve zarflar sadece Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu (TESK) tarafından bastırılmaktadır.
- Bu mükellefler belgelerini bağlı oldukları oda veya birlikten temin edeceklerdir.
- Mükelleflerin bulunduğu yerde bağlı oldukları oda veya birlik yoksa veya bulunduğu yerde bağlı olacağı oda veya birlik kurulmamış ise; en yakın oda veya birliğe veya karma odaya kayıt yaptıracaklardır. Belgelerini de kayıt yaptırdığı bu odadan temin edeceklerdir.
- Basit usule tabi olup meslek odalarına üye kayıtları yapılamayan; traktörle nakliyecilik yapanlar, hususi oto ile ticari faaliyette bulunanlar, biçerdöver işletmecileri ile inşaat ustaları gibi mükellefler, kullanacakları belgeleri ikinci sınıf tüccarların tabi oldukları esaslar çerçevesinde (anlaşmalı matbaalara

bastırmak veya noterlere tasdik ettirmek suretiyle) temin edebilecekleri gibi diledikleri takdirde faaliyette buldukları yerdeki herhangi bir oda veya birlikten de temin edebileceklerdir.

3.3. Belge Düzenlenmesinde Uyulacak Esaslar

Kazançları basit usulde tespit edilen mükellefler, ikinci sınıf tüccarların tabi olduğu usul ve esaslar dâhilinde belge düzenlemek durumundadırlar.

Ancak; Vergi Usul Kanunu'nun mükerrer 257'nci maddesindeki yetkiye istinaden çıkarılan 215 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliği'nde, basit usule tabi mükelleflerin;

- Belge vermedikleri günlük hasılatları için gün sonunda tek bir fatura düzenlemeleri,
- Düzenlenen faturanın alıcıya ilişkin bilgiler yerine "... tarihli toplam hasılat" ibaresinin yazılması,

şeklinde kolaylık sağlanmıştır.

Söz konusu uygulama, aynı usul ve esaslar dâhilinde 317 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliği ile 31.12.2022 tarihine kadar uzatılmıştır. Bu imkândan yararlanmak isteyen mükellefler, müşterilerinin istemeleri halinde fatura veya perakende satış vesikası (dolmuş işletenler hariç) vermek zorundadırlar.

3.4. Belgelerin İptali

Kazançları basit usulde tespit edilen mükelleflerden işlerini terk edenlerin kullanmadıkları belgelerin iptal işlemleri, belgeleri veren oda veya birliklerce yapılacaktır. Ancak, belgelerini anlaşmalı matbaalara bastırmak veya noterlere tasdik ettirmek suretiyle temin eden mükelleflerin belgelerinin iptali ise vergi dairelerince

İşini terk edenlerden, söz konusu belgeleri ibraz edemeyenler ile eksik belge ibraz edenler veya belgelerini kaybettiğini bildiren mükelleflerin durumu, belgeyi veren oda veya birliklerce düzenlenen tutanak ile tespit edilecektir. İşini terk edenlerden belgelerini anlaşmalı matbaalara bastırmak veya noterlere tasdik ettirmek suretiyle temin eden mükelleflerden, belgeleri ibraz edemeyenler ile eksik belge ibraz edenler veya belgelerini kaybettiğini bildiren mükelleflerin işlemleri ise vergi daireleri aracılığı ile yapılacaktır. Bu mükellefler hakkında bir taraftan usulsüzlük cezası kesilirken, diğer taraftan ilgili dönem vergi matrahlarının tespiti için takdir komisyonuna sevk işlemi yapılır.

3.5. Kayıtların Tutulması

Basit usule tabi mükelleflerin kayıtları, mükelleflerin “Aracılık ve Sorumluluk Sözleşmesi” düzenledikleri meslek odaları veya meslek mensupları aracılığıyla Defter-Beyan Sistemi üzerinde tutulacaktır.

Basit usule tabi mükelleflerin alış ve giderleri ile satış ve hasılatlarına ilişkin üçer aylık kayıtlar, “Aracılık ve Sorumluluk Sözleşmesi” düzenledikleri meslek odaları veya meslek mensupları aracılığıyla izleyen ayın sonuna kadar Defter-Beyan Sistemine kaydedilir.

213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun defter tutma mecburiyetine ilişkin hükümleri, Gelir Vergisi Kanunu'na göre kazançları basit usulde tespit edilenler hakkında uygulanmaz.

3.6. İktisadi Kıymetlerin Satışında Belge Düzenlenmesi

Kazançları basit usulde tespit edilen mükelleflerin taşıt ve diğer sabit kıymetlerini satmaları dolayısıyla fatura düzenleme yükümlülükleri bulunmamaktadır.

Bu mükelleflerce yapılan taşıt satışlarının noter satış sözleşmesi ile diğer sabit kıymet satışlarının ise söz konusu sabit kıymetleri satın alan mükellefler tarafından düzenlenecek gider pusulası ile tevsik edilmesi mümkündür.

3.7. Sahte veya Muhteviyatı İtibarıyla Yanıltıcı Belge Düzenlediği veya Kullandığı Tespit Edilen Mükelleflerin Durumu

Basit usule tabi ticaret erbabından, sahte veya muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belge düzenlediği veya kullandığı tespit edilenler, bu hususun kendilerine tebliğ edildiği tarihi takip eden aybaşından itibaren gerçek usulde vergilendirilmeye ve ikinci sınıf tüccarlara ilişkin hükümlere tabi olmaya başlarlar.

4. Muhafaza ve İbraz Yükümlülüğü

Kazançları basit usulde tespit edilen mükelleflerin, bir takvim yılı içinde aldıkları mallara ve hizmetlere ait alış belgeleri ve yaptıkları giderler ile hasılat belgeleri, kayıtlarının tutulduğu bürolarda muhafaza edilecektir. Cari takvim yılına ilişkin belgelerin ibrazı da bu bürolardan talep edilecektir.

Cari takvim yılı kayıtlarının tutulması ve vergilendirmeye ilgili tüm ödevler bürolarca yerine getirilecektir. Cari takvim yılına ait belgeler muhafaza edilmek üzere mükellefe teslim edilecek ve bu belgeler ilgili buldukları yılı takip eden takvim yılı başından başlayarak 5 yıl süre ile mükelleflerce muhafaza edilecektir.

Mükelleflerce, bir takvim yılı içinde aldıkları mallara ve hizmetlere ait alış belgeleri ve yaptıkları giderler ile hasılat belgelerinin, ilgili buldukları yılı takip eden yıldan başlayarak 5 yıl süresince saklanması ve yetkili makam ve memurların talebi üzerine ibraz edilmesi zorunludur.

5. Tevsik Zorunluluğu

Hazine ve Maliye Bakanlığına tanınan yetkiye istinaden;

- Birinci ve ikinci sınıf tüccarların,
- Kazançları basit usulde tespit edilenlerin,
- Defter tutmak zorunda olan çiftçilerin,
- Serbest meslek erbabının,
- Vergiden muaf esnafın,

kendi aralarında yapacakları ticari işlemler ile nihai tüketicilerden mal ve hizmet bedeli olarak yapacakları 7.000 TL'yi aşan tahsilat ve ödemelerini, aracı finansal kurumlar (5411 sayılı Kanun'da tanımlanan banka, 6493 sayılı Kanun kapsamında yetkilendirilmiş ödeme kuruluşları, 6475 sayılı Kanun'a göre kurulan Posta ve Telgraf Teşkilatı A.Ş.) kanalıyla yapmaları ve bu tahsilat ve ödemeleri söz konusu kurumlarca mevzuatlarına göre düzenlenen belgelerle (dekont, hesap bildirim cetveli, alındı vb.) tevsik etmeleri zorunludur.

Tahsilat ve ödemelerin tevsik zorunluluğu kapsamında aracı finansal kurumlar kanalıyla yapılması, bu zorunluluğu ortaya çıkaran işleme ilişkin olarak Vergi Usul Kanunu'nda yer alan belgeleri düzenleme zorunluluğunu ortadan kaldırmamaktadır.

6. Ödeme Kaydedici Cihaz Kullanılması

Kazançları basit usulde tespit edilen mükelleflerden isteyenler ödeme kaydedici cihaz kullanabileceklerdir.

7. Basit Usule Tabi Mükelleflerin Yanında Çalışan Ücretlilerin Durumu

Kazançları basit usulde tespit edilen mükelleflerin kendi işyerlerinde bilfiil çalışmaları veya bulunmaları şarttır. Ancak, bu mükelleflerin işlerinde yardımcı işçi çalıştırmaları veya çırak kullanmaları bu şartı bozmayacaktır.

7349 sayılı Kanun'un 3'üncü maddesi ile 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 64'üncü maddesi 01.01.2022 tarihinden geçerli olmak üzere yürürlükten kaldırılmıştır. Söz konusu düzenleme ile bu madde kapsamında bulunan; kazançları basit usulde tespit edilen ticaret erbabı yanında çalışanların elde ettikleri ücretler, işverenlerin tevkifat yapma yükümlülüğü bulunmadığından tevkifata tabi olmayan ücret kapsamında değerlendirilecektir.

Ayrıca bu kapsamda bulunan hizmet erbabının vergi karnesi almasına ve karnesini vergi dairesine ibraz ederek vergilerini tarh ve tahakkuk ettirmesine gerek bulunmamaktadır. Bu kapsamda olanların 01.01.2022 tarihinden itibaren elde ettikleri tevkif suretiyle vergilendirilmemiş ücret gelirleri Gelir Vergisi Kanunu'nun genel hükümlerine tabi olacaktır.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 23'üncü maddesinin birinci fıkrasının (18) numaralı bendi uyarınca, bu kapsamda bulunan hizmet erbabının 01.01.2022 tarihinden itibaren elde ettiği ücret gelirlerine ilişkin matrahlarının, asgari ücretin yıllık gelir vergisi matrahını aşmaması halinde, istisna kapsamına giren bu ücretleri için yıllık beyanname verilmeyecektir.

Hizmet erbabının elde ettiği ücret gelirlerinin, istisna tutarını aşması halinde ise elde edilen ücret gelirin tamamı yıllık gelir vergisi beyannamesi ile beyan edilecek ve hesaplanan gelir vergisinden asgari ücret üzerinden hesaplanan yıllık gelir vergisi mahsup edilerek ödenecek vergi hesaplanacaktır.

Örnek 7: Basit usule tabi mükellefin yanında çalışan Bay (H) tevkif suretiyle vergilendirilmemiş aylık brüt 5.004 TL ücret geliri elde etmektedir.

Bay (H)'nin 2022 yılında elde ettiği ücret gelirin matrahı, asgari ücretin yıllık gelir vergisi matrahını aşmadığından, istisna kapsamında kalan bu ücret geliri için yıllık beyanname verilmeyecektir.

Örnek 8: Basit usule tabi mükellefin yanında çalışan Bay (İ) tevkif suretiyle vergilendirilmemiş aylık brüt 6.000 TL ücret geliri elde etmektedir.

Bay (İ) tevkif suretiyle vergilendirilmemiş 2022 yılı toplam ücret gelirini yıllık beyannameyle beyan edecek ve yıllık beyanı üzerine yapılacak hesaplama aşağıdaki şekilde olacaktır.

BAY (İ)'NİN YILLIK BEYANI						
BRÜT ÜCRET	SİGORTA PRİMİ	MATRAH	HESAPLANAN GELİR VERGİSİ	İSTİSNA MATRAH	ASGARI ÜCRETİN VERGİSİ	ÖDENECEK GELİR VERGİSİ
72.000,00	10.800,00	61.200,00	10.640,00	51.040,80	8.608,16	2.031,84

8. İşyerinin Kira Olması Halinde Kira Ödemesi

Kazançları basit usulde tespit edilen mükelleflerin vergi kesintisi yapma yükümlülüğü bulunmamaktadır. Basit usule tabi mükellefler işyeri olarak kiraladıkları gayrimenkul için ödedikleri kira üzerinden vergi kesintisi yapmayacaklardır.

İşyeri kiralamalarında miktar sınırlaması olmaksızın kira ödemelerinin, banka veya Posta ve Telgraf Teşkilatı A.Ş. tarafından düzenlenen belgelerle tevsik edilmesi zorunluluğu bulunmaktadır.

Banka veya Posta ve Telgraf Teşkilatı A.Ş. aracı kılınmak suretiyle, para yatırma veya havale, çek veya kredi kartı gibi araçlar kullanılmak suretiyle yapılan tahsilat ve ödemeler karşılığında dekont veya hesap bildirim cetvelleri düzenlendiğinden bu belgeler tevsik edici belge kabul edilecektir. Bankaların internet şubeleri üzerinden yapılan ödeme ve tahsilatlar da aynı kapsamdadır.

İşyeri kirasının, müşteriden alınan çek ile ödemesinin yapılması durumunda çekin elden kiralayan kişiye ciro edilmesi ve bu kişinin bankadan çeki tahsil etmesi ile tevsik şartı yerine getirilmiş sayılır.

Getirilen zorunluluklara uymayanlara kesilecek ceza, kazançları basit usulde tespit edilenler hakkında o yıl için belirlenen özel usulsüzlük cezası miktarından az olmamak üzere her bir işlem için bu işleme konu tutarın %5'idir. Bu ceza kiracı ve kiralayana ayrı ayrı uygulanır.

9. Kazançları Basit Usulde Tespit Edilen Mükelleflerde Katma Değer Vergisi Uygulaması

Kazançları basit usulde tespit edilen mükelleflerin teslim ve hizmetleri KDV'den istisna edilmiş olup, bu mükelleflerin KDV Beyannamesi vermesine gerek bulunmamaktadır.

- Kazançları basit usule tabi mükellefler, mal teslimleri ve hizmet ifalarında KDV hesaplamayacakları için bunlardan mal ve hizmet alan mükelleflerin indirim konusu yapacakları bir KDV tutarı da söz konusu olmayacaktır.
- Gerçek usulde vergilendirilen mükelleflerden mal ve hizmet satın alan kazançları basit usulde tespit edilen mükellefler, ödedikleri KDV'yi gider veya maliyet olarak dikkate alacaklardır.

Ancak, kazançları basit usulde tespit edilen ve işlemleri KDV'den istisna olduğu halde düzenledikleri belgelerde KDV gösteren veya "KDV dâhildir" mealinde bir şerhe (belgenin KDV satırını çizerek "KDV dâhildir" yazılması veya KDV satırı yerine belgenin herhangi bir yerine "KDV dâhildir" yazılması durumu değiştirmeyecektir.) yer veren mükellefler, bu belgelerde ayrıca gösterilen veya iç yüzde yoluyla hesaplanan KDV'yi takip eden ayın yirmi altıncı günü akşamına kadar beyan edip ödemek zorundadırlar.

Kazançları basit usulde tespit edilen mükellefler, ilgili vergi dairesine yazılı başvuruda bulunarak vergiye tâbi tutulmalarını talep edebilirler. Vergi dairesince talep tarihinden itibaren bu mükellefler için üçer aylık dönemler halinde KDV mükellefiyetleri tesis edilir. Bu şekilde mükellef olanlar üç yıl geçmedikçe mükellefiyetten çıkamazlar. Mükellefler üç yıllık sürenin bitiminden önce mükellefiyetten çıkma talebinde bulunmadıkları takdirde mükellefiyetleri yeniden üç yıl süre ile uzatılmış sayılır.

Sorularınız İçin;

DEFTER BEYAN SİSTEMİYLE

Vergide
Dijital Dönüşüm
Devam Ediyor

www.defterbeyan.gov.tr